

Social Security

Սոցիալ ապահովության

Հանգստի անյնողների և վերապրողների նպաստներ

Միացյալ Նահանգների գրեթե ամեն մի բնակիչ շփում է Սոցիալ ապահովության համակարգի (Social Security system) հետ՝ կամ աշխատելով ու Սոցիալ ապահովության տորք վճարելով, կամ Սոցիալ ապահովության ապահովության նպաստներ ստանալով։ Այդ նպաստները վճարվում են աշխատողին և իր ընտանիքին երբ աշխատողը հանգստի (կենսաթոշակի) է անցնում կամ դառնում է հաշմանդամ։ Վերապրողների նպաստը կարող է վճարվել ընտանիքի անդամներին երբ աշխատողը մահանում է։ Այս ժերթիկը հանգստի անցնողների և վերապրողների նպաստների վերաբերյալ է։ Հաշմանդամներին տրամադրելի նպաստների մասին տեղեկություն կարող եք ստանալ Հաշմանդամության նպաստներ (Disability Benefits) Ժերթիկից։

65 տարեկան կամ ավելի տարիքավոր, կամ կոյր, կամ հաշմանդամ մարդիկ կարող են Հավելյալ ապահովության եկամուտ (Supplemental Social Security - SSI) ստանալու իրավունքն ունենալ։ SSI-ը վճարումներ է կատարում նրանց, ովքեր ունեն քիչ եկամուտ և ունցիածք կամ բոլորովին շտանեն։ SSI-ի մասին տեղեկություններ ստանալու համար կարող եք Սոցիալ ապահովության վարչությունից պահանջել Հավելյալ Ապահովության եկամուի նպաստներ (Supplemental Security Income Benefits) Ժերթիկը։

Զեր աշխատանքավին տարիները

Սոցիալ ապահովության նպաստ վաստակելու համար Միացյալ Նահանգների քաղաքացի լինելը պարտադիր չէ։ Եթե աշխատելու օրինական իրավունք ունեք, կարող եք աշխատել Սոցիալ ապահովության համակարգին պատկանող աշխատատեղերում։ Աշխատելով դուք վաստակում եք նաև հանգստի անցնողների առողջապահական

ապահովագրության (Medicare) մասնակյության ցենք։

Զեր աշխատանքավին տարիների ընթացքում, ձեր աշխատավարձի համեմատ ձեղանից Սոցիալ ապահովության տորք է գանձվում։ Զեր գործատերը նույնպես տորք է վճարում ձեր օպտին։ Եթե անձնական աշխատանքի տեր եք, դուք վճարում եք և աշխատողի և գործատիրոջ տորքի բաժինները։

Սոցիալ ապահովության վարչությունը պահպանում է ձեր աշխատավարձերի հաշվով, օպտագործելով ձեր Սոցիալ ապահովության համարը (Social Security number)։ Եթե նույնիսկ փոխում եք ձեր աշխատանքը, դուք գործածում եք նույն Սոցիալ ապահովության համարը։ այսպիսով ձեզ է վերապրվում տարիների ընթացքին ձեր վաստակած ամբողջ աշխատավարձը։

Քանի որ ձեր նպաստի շափու հիմնված է աշխատանքավին տարիների ընթացքում ձեր վաստակածի վրա, կարևոր է, որ դուք միշտ օպտագործեք նույն Սոցիալ ապահովության համարը և ապահովեք, որ ձեր գործատերերը ձեր աշխատավարձից Սոցիալ ապահովության տորքեր հանեն։

Ստուգելու համար, որ ձեր աշխատավարձի արձանագրությունը ճշգրիտ է, դուք կարող եք պահանջել Սոցիալ ապահովության հաշվետվությունը (Social Security Statement)։ Հաշվետվությունը ստանալու համար անհրաժեշտ դիմումնագիրը ստանալու համար, կարող եք հեռախոսել Սոցիալ ապահովության ապահովություն անվճար՝ 1-800-772-1213 հեռախոսահամարով։ Այս հաշվետվությունը նաև մուտար գնահատում կտա ձեր վաստակած հանգստի անցնելու, հաշմանդամության և վերապրողների նպաստի գումարի վերաբերյալ։

Հանգստի անցնելու նպաստ

Հանգստի անցնելու նպաստ (կենսաթոշակ) ստանալու համար ընդհանրապես պետք է առնվազն 10 տարի աշխատած ու Սոցիալական ապահովության տուրք վճարած լինել: Եթե ծնվել եք մինչև 1929 թվականը, նվազագույն վաստակը 10 տարոց քիչ է: Չեր հանգստի կոչելու նպաստի գումարը եխմնված է:

Սոցիալական ապահովության համակարգում արձանագրված ձեր լրիվ աշխատավարձերի վրա: Որքան բարձր են եղել ձեր աշխատավարձերը, այնքան բարձր կլինի ձեր նպաստի գումարը:

Սոցիալական ապահովության հանգստյան կոչելու նպաստ կարող են ստանալ 62 տարեկանից անհատներ: Բայց 62 տարեկանից նպաստ ստանալու դեպքում, նպաստի գումարը ավելի քիչ կլինի քան եթե ավելի բարձր տարիքից սկսելիք նպաստ ստանալ: Եթե ծնվել եք մինչև 1938 թվականը, կարող եք առավելագույն գումարը ստանալ 65 տարեկանից թոշակի անցնելու պարագային: Իսկ 1938 թվականին կամ ավելի ուշ ծնվածների համար առավելագույն գումարը ստանալու տարիքը աստիճանաբար բարձրանում է մինչև 67 տարեկան:

Չեր ընտանիքի որոշ անդամներ կարող են Սոցիալական ապահովության նպաստ ստանալ ձեր արձանագրված աշխատավարձերի իման վրա: Չեր ամսունքը (մարդը կամ կինը) կարող է 62 տարեկանից նպաստ ստանալ (կամ ավելի վաղ, եթե նա խնամում է ձեր զավակին, երբ վերջինս նպաստ է ստանում ձեր աշխատավարձի իման վրա): Չեր նախկին ամսունքը կարող է նպաստ ստանալ եթե ամսունքած եք եղել առնվազն 10 տարի: Չեր զավակները կարող են նպաստ ստանալ մինչև 18 տարեկան. իսկ եթե դպրոց են հաճախում՝ մինչև 19 տարեկան: Տասնրութից բարձր տարիքի զավակը կարող է ձեր աշխատավարձի իման վրա նպաստ ստանալ եթե հաշմանդամ է:

Երապրողների նպաստ

Երբ աշխատողը մահանում է, հնարավոր է որ ընտանիքի անդամները կարողանան ստանալ Սոցիալական ապահովության ամսակացած գրասենյակը:

Նպաստ: Այդ նպաստը ստանալու համար աշխատած տարիների պահանջված քանակը կախված է մահացածի տարիքից: Եթիտասարդի մահվան դեպքում, դա կարող է մեկուկես տարի լինել: Իսկ ավելի բարձր տարիքում մահվան դեպքում, աշխատած տարիների պահանջված քանակը կարող է հասնել մինչև 10 տարու:

Այրին (տղամարդ կամ կին) կարող է նպաստ ստանալ 60 տարեկանից (կամ դրանից շուտ եթե նա խնամում է ձեր զավակին, որը նպաստ է ստանում ձեր աշխատավարձի իման վրա): Հաշմանդամ այրին կարող է նպաստ ստանալ 50 տարեկան հասակից: Ամսասանալու մասին լև կարող է նպաստ ստանալու պայմանները լրացնել:

Ձեր զավակները կարող են նպաստ ստանալ մինչև 18 տարեկան, կամ եթե դպրոց են հաճախում՝ մինչև 19 տարեկան: Տասնրութը տարեկանից վեր զավակները կարող են նպաստ ստանալ եթե հաշմանդամ են:

Medicare

Medicare առողջապահական ապահովագրություն է նրանց համար, ովքեր 65 տարեկան են. իսկ 65ից ցածր տարիքի դեպքում՝ հաշմանդամ են, կամ իրենց երիկամները չեն աշխատում: Եթե 65 տարեկանում արդեն Սոցիալական ապահովության նպաստ եք ստանում, ինքն ըստ ինքան կակեք ունենալ նաև Medicare: Եթե ոչ, ապա 65 տարեկանը լրացնելոց երկո կամ երեք ամսի առաջ դիմեցեք Սոցիալական ապահովության վարչությանը, անհրաժեշտ կարգադրությունները անելու համար:

Երբ և ինչպես դիմել

Նպաստի համար կարելի է դիմել Սոցիալական ապահովության ցանկացած գրասենյակը: Ամենահեշտ ձեր 1-800-772-1213 անվճար հեռախոսահամարով կապվելն է: Սոցիալական ապահովության գործի համար եթե թարգմանչի օգնության կարիքն ունեք, մենք անվճար կղրամաղրենք:

Վերապրողների նպաստի համար դիմեցեք պայմանները լրացնելուն պես: Հանգստյան անցնելու նպաստ ստանալու համար, լավ կինի խոսել Սոցիալական ապահովության վարչության ներկայացուցչի հետ հանգստի

անցնելուն նախորդող տարրվա ընթացքին.
կանոնները բարդ են, և հնարավոր է որ ի օգոստ
ձեզ կարողանաք նպաստ ստանալ մինչև
աշխատելոց դադարելը:

ԱՆԻՐԱԺԵՇՄ ՎԻԱՍՏՈՎ ՁՂՋԵՐԸ

Հաստատելու համար որ դոք իրավունք ունեք
Սոցիալական ապահովամիջան նպաստ
ստանալու, և ճշտելու համար ձեր նպաստի
գումարը, մենք կարիք կունենանք որոշ
վիաստամիջերի: Թե որոնք են անհրաժեշտ
վիաստամիջերը կախում ունի ձեր դիմումի
պարագաներից: Հետևյալ ցանկի մեջ նշված են
որոշ վիաստամիջեր, որոնք հավանաբար ձեզ
անհրաժեշտ կլինեն Սոցիալական
ապահովամիջան նպաստի դիմելու համար.-

- ձեր Սոցիալական ապահովամիջան քարտը (կամ համարը)
- ձեր ծննդյան վկայականը
- ձեր զավակների ծննդյան վկայականները (եթե նրանք էլ են դիմում)
- Միացյալ Նահանգների քաղաքացի կամ օրինական բնակիչ լինելու ապացույց եթե դոք (կամ ձեր դիմող զավակը) չեք ծնվել Միացյալ Նահանգներում
- ձեր ամուսնու (մարդ կամ կին) ծննդյան վկայականը և Սոցիալական ապահովամիջան համարը, եթե նա դիմում է ձեր աշխատավարձի հաշվի իրման վրա
- ամուսնումիջան վկայական (եթե դիմում եք ամուսնի աշխատավարձի իրման վրա)
- զինվորական ծառայության ավարտման վկայականը, եթե զինվորական ծառայություն եք մատուցանել
- ձեր գործատիրոջից ստացած ամենավերջին W-2 թերթիկը կամ (եթե անձնական աշխատանք եք ունեցել) տորքերի վերաբերյալ ձեր վերջին զեկույցը

Այս ցանկը ամբողջական չի: Եթե դիմեք, մենք ձեզ կասենք եթե որից վիաստամիջի կարիքը լինի:

Նկատի ունեցեք այս կարևոր
հանգամանքը.- Սենք պետք է տեսնենք
ըստ վիաստամիջերը կամ վիաստա-
մուլթը տվող գրասննյակի կողմից

հաստատված կրկնօրինակները: Դոք
կարող եք բերել կամ փոստով ուղարկել
մեզ: Սենք կիանենք կրկնօրինակը և
խականը կվերադարձնենք ձեզ: Եթե
դոք շունեք որոշ անհրաժեշտ թղթեր,
մի՛ ոշացրեք ձեր դիմումը. մենք ձեզ
կօգնենք, որպեսզի անհրաժեշտ թղթերը
ստանաք:

ՀԱՎԵԼՅԱԼ ՄԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Դիմեք www.ssa.gov կաքին. դոք այնուեղ կգտնեք
ձեր հարցումներից շատերի պատասխանները
ինչպես նաև Սոցիալական ապահովամիջան այլ
սպասարկություններ: Կարող եք հրատա-
րակումներ և դիմումագրեր պատվիրել, օգտին
հանգստի անցնելու և այլ նպաստների

նախատեսման ծրագրերից (*Retirement Planners & Benefits Planners*), գրանցվել ստանալու *eNews*
էլեկտրոնային պարբերաթերթը, և նույնիսկ
դիմել նպաստ ստանալու: Ինտրնետով մեր
սպասարկությունների մեջ մասը միայն
անվերենով է: Դոք կարող եք մեզ հեռախոսել
1-800-772-1213 անվճար համարով: Սենք կարող
ենք ձեր հարցումները պատասխանել
հեռախոսով առավոտյան ժամը 7ից մինչև
երեկոյան ժամը 7ը՝ աշխատանքային օրերի
ընթացքում. ընդհանուր հարցերի ձայնագրված
պատասխանները կարող եք ստանալ օրական 24
ժամ: Եթե խուզ եք կամ լսելու դժվարություն
ունեք, կարող եք հեռախոսել մեր TTY համարով՝
1-800-325-0778, առավոտյան ժամը 7ից երեկոյան
ժամը 7ը՝ աշխատանքի օրերին:

Սենք հեռախոսային բոլոր խոսակցու-
թյունները գաղտնի (անձնական) ենք համարում,
լինեն դրանք մեր անվճար համարով կամ
գրասնյակներում: Նաև ովում ենք որ դոք
ստանաք ստույգ տեղեկություն և քաղաքավարի
սպասարկություն: Ահա՝ թե ինչու մեր մի այլ
ներկայացրացից հետեւվում է որոշ հեռախոսային
խոսակցություններին:

Social Security Administration

Retirement and Survivors Benefits (Armenian)

Publication No. 05-10700 - ARM

January 2002

 Տպագրված է վերարտադրված թղթի վրա: